Czas: 15 min. **Klasa**: …….. **Imię i nazwisko**: …… **Liczba punktów:** …….. **Ocena:** ……..

LP	TREŚĆ ZADANIA	PKT

1. **Określ rodzaj oraz genezę zapisanych w tabeli skał.**

Nazwa skał	Rodzaj skały	Geneza skały
Bazalt	*magmowa, wylewna*	*Krystalizacja lawy o odczynie zasadowym*
Gips	……., …….	
Marmur	…….,	
Gabro	……., …….	
Węgiel brunatny	……., …….	

2

2. **W wykropkowane miejsca wpisz najważniejsze cechy astenosfery.**

GŁĘBOKOŚĆ - Astenosfera sięga do około …….. km.
CECHY FIZYCZNE MATERIAŁU SKALNEGO BUDUJĄCEGO ASTENOSFERĘ - Materiał skalny jest …… i …… .

WPŁYW NA WYGLĄD I PRZEBIEG PROCESÓW TEKTONICZNYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA ZIEMI - Astenosfera w wyraźny sposób zmniejsza skutki…… .

2

3. **Napisz na czym polegają poniższe metody badań wieku skał**

Metoda izotopowa (radiometryczna) - .....

Metoda stratygraficzna - .....

2

4. **Z wymienionych gór podkreśl powstałe w orogenezie kaledońskiej:**

Alpy, Apeniny, Karpaty, Himalaje, Appalachy, Harz, Wogezy, Skandynawskie, Kambryjskie, Morawy, Kaledońskie, Kordyliery, Andy, Schwarzwald, Ardeny.

2

5. **Uzupełnij tabelkę skreślając błędne zdania (zostawiając jedną najlepszą wersję).**

Okres geologiczny	Cecha	Charakterystyka
Czwartorzęd (plejstocen)	klimat	Europa od północy do południa była w zasięgu łagodnego i ciepłego klimatu. W Czwartorzędzie pojawiały się na przemian okresy glacjalne i interglacjalne (w Europie i Ameryce Pn. panował chłodny, peryglacjalny). Większość Europy posiadała klimat o cechach bardzo zbliżonych do dzisiejszego (plejstocen skończył się około 12 tys. lat temu)
Perm	złoża mineralne	W Polsce powstały złoża ropy naftowej, soli kamiennej oraz rudy miedzi. W Polsce powstały złoża gazu ziemnego, rud żelaza oraz rudy cynku i ołowiu. W Polsce powstały złoża węgla brunatnego, soli potasowych oraz rudy uranu.
Dewon	fauna i flora	Wielki rozwój koralowców, ryb pancernych i trzonopłetwych oraz pojawienie się pierwszych płazów Wielki rozwój graptolitów, stawonogów - szczególnie trylobitów oraz pojawienie się pierwszych roślin lądowych Rozwój ramienionogów, wielkie panowanie glonów, rozwój i panowanie bakterii i sinic

2

6. **Wymień w kolejności od najstarszego wszystkie okresy geologiczne następujących er:**

Era mezozoiczna: ……., ……., ……,

Era paleozoiczna: ……., ……., ……., ……., ……., ……,

2

7. **Przyporządkuj wydarzenia geologiczne (wpisz w tabele poprawny nr) do poszczególnych okresów geologicznych (lub er).**

Do wyboru wydarzenia geologiczne:

1 - Orogeneza hercyńska (główna jej faza);
2 - Ostateczny zanik Oceanu Tetydy i wypiętrzenie wielu pasm górskich Europy Południowej;
3 - na początku okresu powstanie a pod koniec rozpad Pangei;
4 - Tworzą się pierwsze kontynenty a w ich obrębie powstają pierwsze łańcuchy górskie
5 - Dekan (subkontynent Indyjski uderza w Azję) - początek fałdowania Himalajów

Okres/era	Wydarzenie geologiczne (numer)
Perm	
Karbon	
Kreda	
Neogen	
Prekambr	

2

8. **W poniższych zestawach skreśl nazwę lub określenie niepasujące do pozostałych.**

a) żwir, zlepieniec, marmur, wapień, piaskowiec
b) Karpaty, Alpy, Himalaje, Góry Skandynawskie, Andy
c) diament, talk, kwarc, gips, gnejs
d) belemnity, amonity, archeopteryks, ichtiozaur, mamut

2

Punktacja: **0-6 – niedostateczny;** **7-8 – dopuszczający;** **9-11 – dostateczny;** **12-13 – dobry;** **14-15 – b. dobry;** **16 – celujący**